

CSODATÉVŐ

*A RÖSZKEI SZENT ANTAL PLÉBÁNIA
HAVONTA MEGJELENŐ LAPJA*

HISZEK A NAPBAN, HA NEM IS LÁTOM
FÉNYÉT!

HISZEK A SZERETETBEN, HA NEM IS
ÉRZEM SEHOL!

HISZEK AZ ISTENBEN, AKKOR IS, HA
HALLGAT!

ÁMEN.

GASTON PHÉBUS GRÓF IMÁJA (XIV. század)

ADJ NEKEM, URAM

BUZGALMAT – TÉGED KERESNI,
BÖLCSESSÉGET – TÉGED KÖVETNI,
LELKET – TÉGED ISMERNI,
TEKINTETET – TÉGED LÁTNI,
ÉLETET – MELY NEKED TETSZIK,
KITARTÁST A VÉGSÓKIG
ÉS BOLDOG VÉGET!

ÁMEN.

Miseszándékok		Szentek és ünnepek
<i>Június</i> (az esti szentmisek időpontja 19 h)		
1. Csütörtök	Angéla	Szent Jusztinus
2. Péntek		Szent Marcellinus pp
3. Szombat		Lwanga Szent Károly
4. Vasárnap	9h: +Németh Lajosné Széll Szeréna és +Németh Lajos este: +Márki István és neje és +Harkai Anna és +gyermekük	PÜNKÖSD Mária Szeplőtelen Szíve
5. Hétfő		PÜNKÖSDHÉTFŐ Szent Bonifác
6. Kedd		Szent Norbert
7. Szerda		Szent Róbert
8. Csütörtök	IV. Károly	Szent Medárd
9. Péntek		Szent Efrém
10. Szombat	+Varga József 9. évf.	Szent Margit
11. Vasárnap	9h: Hívekért este: +Szekeres István 13. évf.	SZENTHÁROMSÁG VASÁRNAPJA Szent Barnabás apostol
12. Hétfő		Páduai Szent Antal
13. Kedd	+Ábrahám Antal	Szent Vazul
14. Szerda		Árpádházi Szent Jolán
15. Csütörtök	+Újfalusi Mihály 10. évf.	Szent Jusztina
16. Péntek	+Papdi Pál és +Hegyesi Ilona	Szent Adolf
17. Szombat	+Tóth István és +Tóth és +Fazekas szülőkért	ÚRNAPJA
18. Vasárnap	9h: +Lenkó László, +Lenkó Gizella, +Lenkó Sándor este: +Nagy József, +Tóth Julianna	
19. Hétfő		Szűz Mária Szeplőtelen Szíve
20. Kedd		Szent Raffael
21. Szerda		Gonzága Szent Alajos
22. Csütörtök		Mórus Szent Tamás
23. Péntek	Jézus Szent Szíve	Jézus Szívének ünnepe
24. Szombat	15h?: Kacziba tanítónéni tanítványaiért	Keresztelő Szent János születése
25. Vasárnap	9h: +Bata Csaba, +Bata András és +Tóth Julianna este: +Nagy Szilveszter, +Szűcs Etelka	Évközi 12. vasárnap Szent Vilmos
26. Hétfő		Alexandriai Szt Ciril
27. Kedd		Szent László király
28. Szerda		Szent Iréneusz
29. Csütörtök		Szent Péter és Szent Pál apostolok ünnepe
30. Péntek		A római egyház első szent vértanúi

Énekelj

Méltán sajnáljuk azokat az embereket, akik némák. Jelbeszéddel értetik meg magukat. Az ember pedig összetett énjét sokféleképpen kívánja kifejezni. Vannak érzések, gondolatok, amelyek énekben, dalban szeretnének feltörni a szívből.

A beszéd belőlünk fakad. Az ének mélyebb énünkből tör fel. A dalban maga a szív csordul ki.

Hogyan mondod el érzéssel teli éned? A mondott szó elégtelen. Énekelni kell.

Szerencsés ember az, akinek nótája van. Beleéneklí örömet, bánatát, szerelmét és gyászát.

Ne mondja senki, hogy nem tud énekelni. Énekünkhöz inkább szív kell, mint hallás. Szíved pedig van. S vannak érzelemben gazdag óráid, amikor érzed, hogy énekelned kell. Hát énekelj! Senki előtt ne szégyellj. Énekben szabadul fel a lelked. Érzéseid dallamban törjenek fel.

Szegény vagy érzésekben? Akkor még inkább énekelj. Az ének visszahat rád. Zenével telít.

Örölsz? Énekeld el és örömed megsokszorozódik. Bánat ül a szíveden? Énekelj. A dallam szárnyán szívedbe öröm száll.

Ne várj.

Énekelj.

Sétálj

Aki nem ér rá sétálni, az elsieteti életét.

Az élő természet ritmusa kiegyensúlyozott. Nem siet és nem késik. Figyeld csak, hogyan csírázik a mag, hogyan ereszt gyökeret a fa és hogyan bontja szirmait a virág. A gyümölcsfa adott időben hozza termését. Nem előbb, nem később.

Érintsd meg pulzusod. Szíved „sétálva” dobban percenként hetvenkettőt. A növést nem lehet siettetni. Az anya kilenc hónapig hordja magzatát. Az életet nyugodt tempójú mozgás hatja át. Tehát a természet ritmusát veszi fel az, aki sétál.

Nem érünk rá – mondják sokan. Sietnek, rohannak, kapkodnak. Félnak, hogy elkésnek. De a siető ember az örömet soha nem éri el. A feszültségtől terhes idegrendszer öröme képtelen. Ezért kérem: sétálj – mintha azt mondanám: örülj!

A maratoni futó fut, fut, csak fut, hogy célba érjen. Közben a táj szépsége nem gyönyörködteti. Az autósok sokasága sebességtől részegen siet. Szürke aszfalton kívül mit lát? Az autóutak rabjai ők.

Mindig a sietés: rohanás a boltba, munkahelyre, iskolába – bármikor bárhová, lehetetlenné teszi a szív lélegzését az örömből. Vajon szabadna-e színházba, templomba, múzeumba másként menni, mint sétálva? Az élményre a séta hangolja a lelket.

De a mai élettempó! – hallok közbeszólásod. Mégis kérem, a mai napon az „örök” természet ütemét vedd fel. *Sétálj.*

Sétálj, mint az anya, aki kézenfogva vezeti gyermekét. (Milyen közös emlék sétáltatja őket?)

Sétálj, mint a szerelmes emberpár, kiknek szíve a szeretet ritmusában ver.

Sétálj, mint az idős emberek, akik már tudják: sietni bármiért olyan kár. (Vagy szoktatják magukat a természet békés körforgásához, mely várja testüket a temetőben?)

Séta...

Menni, csak úgy, amerre a kirakatok kínálata vonz. Egyik oldalról a másikra át...

Menni, amerre az erdei csapás visz, nem tudni, hová és nem tudni, meddig...

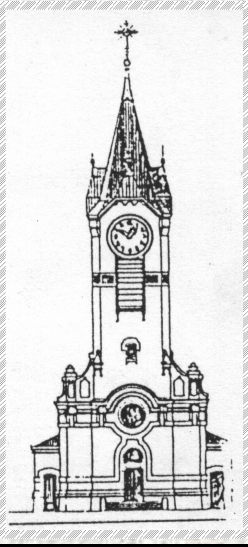
Menni, ahogy az ösvény kanyarog vagy a patak medre csalogat...

Sétálni egyedül, érezni napfényt, érezni a ránk boruló eget... Sétálni kéz a kézben azzal, akivel együtt dobban a szíved, kinek gondolata gondolataidra rímel... (Arisztotelész „sétáló” iskolájából ismerni meg igazán a józanész és a bölcsesség ízét...)

Ha nincs örömed, ha kevés az örömed, panaszkodás helyett vedd a kabátod és indulj sétálni. Szívedbe a séta az élet ritmusának örömét lükteti.

(Részletek Mácz István Örülj velem! című könyvéből)

Egyházközségi hírek:

Minden **este 7-kor** kezdődik a szentmise.

Június 4-én, pünkösdvasárnap, délelőtt a 9 órai szentmise keretében fognak az elsőáldozók másodszor szentáldozáshoz járulni.

Június 11-én, vasárnap, a 9 órai szentmisén emlékezünk meg Páduai Szent Antalról, templomunk védőszentjéről.

Július 1-től a vasárnapi szentmisék templomunkban, 11 órakor fognak kezdődni.

A Csodatévíőben már nem lektorálom a lelkes fiatal szerkesztőgárda cikkei, de a tapasztalat biztosságot és reményt ad, hogy még sok éven át megjelenő lelkes közleményeik, cikkeik, gondolateltő soraik, derűt árasztó tréfáik és töprengésre késztető rejtvényeik színvonalas helyi lappá fejlődik, kifejlesztve egy létszámban is növekvő szerkesztői csoportot és olvasógárdát maga körül. – Búcsúzómon töletek is, kedves fiatalok.

Kartal Józsi bácsi, atya

Juci ünnepi receptjei

Pütkösdí receptek

CITROMOS CSIRKE:

Hozzávalók:

- ❖ 1 csirke
- ❖ 3 evőkanál olaj vagy 5 dkg vaj
- ❖ 1 citrom leve
- ❖ Kevés reszelt citromhéj
- ❖ 1 evőkanál liszt
- ❖ 1 dl tejföl
- ❖ Só

Elkészítés:

A megtisztított, darabokra vágott csirkét a zsiradékon, kevés sóval és vízzel jó puhára pároljuk, és mikor már majdnem kész, kevés reszelt citromhéjjal ízesítjük. Ha a húsdarabok megpuhulnak, a lisztet simára keverjük a tejföllel, behabarjuk vele a csirkét, és a citromlével savanyítva, még 5 percig lassan forraljuk. Kellemes savanykás, ízletes pecsenye.

KAPROS- TÚRÓS LEPÉNY

Hozzávalók:

- 25 dkg liszt
- 2 dkg élesztő
- 1 dkg cukor
- 1 tojás
- 5 dkg zsír vagy vaj
- Kb. 2 dl tej
- Só

Töltelék:

- 40 dkg túró
- 3 kanál cukor
- 2 tojás
- 1 kanál dara
- 1 csokor apróra vágott zöld kapor
- Só

Elkészítés:

Az élesztőt kevés édes tejben feloldjuk, és a többi anyagból nem túl kemény tésztát keverünk. Langyos helyen kétszeresére megkelesztjük, ujjnyi vastag tésztát nyújtunk, és zsírral kikent tepsibe terítjük. Amíg a tészta a sütőben kel elkészítjük a tölteléket. A túró szitán áttörjük, elkeverjük a tojássárgákkal, egy kanál darával, a tojás felvert habjával, és hozzákeverjük a kaprot. A tölteléket a tészta tetejére tesszük, és lassan sütjük. Mielőtt kivesszük a sütőből, megkenjük a következő keverékkel: egy kanál tejföl, egy tojássárga. Utána még 2-3 percre sütőbe tesszük, amitől a teteje szép barnára sül.

Jó étvágyat!

PÜNKÖSD

Pünkösd a húsvétot követő ötvenedik nap, mozgó ünnep, neve a görög pentekosztész „ötvenedik” szóból ered. Eredetileg a zsidó nép ünnepe, előbb a befejezett aratást, később pedig a Sínai-hegyi törvényhozást (ekkor kapta Mózes Istentől a törvényeket kőtáblákon) ünnepelték a Pészah szombatját követő ötvenedik napon Sabouthkor.

A keresztény egyházi ünnep története a következő: Krisztus mennybemenetele után, az ötvenedik napon az apostolok összegyűltek, majd hatalmas zúgás, szélvihar támadt, s a szentlélek lángnyelvek alakjában leszállt a tanítványokra. Ekkor Péter prédikálni kezdett, beszédére sokan figyeltek, követték, megalakultak az első keresztény gyülekezetek. Pünkösd tehát az egyház születésnapja is.

Piros Pünkösd napját ezer éve virággal köszöntik Európa sok országában. Magyarországon is újra piros betűs nap a Pünkösd hétfő. A hozzá fűződő népszokásokat réges-rég elfelejtettük. Vagy mégsem? Pünkösd napjára minden felébred. Abbahagyja a lusta nyújtózást a világ, ember és állat párt keres. Nedvektől duzzadnak a levelek, zsong és zsibong az élet.

Jól tudták a régiek, ilyenkor meg kell állni egy pillanatra. A nagy nyári munkák előtt ünnepelni kell. Köszönteni az új életet, imádkozni a bő termésért, gyermekáldásért. Erre szolgált a pünkösd. A templomokban évről évre megemlékeztek erről a napról, a lángnyelveket a pünkösdi rózsa szirmaival helyettesítették, a Szentlélek jelképeként fehér galambot repítettek szabadon. Néhány faluban még ma is élnek a pünkösdi hagyományok, játékok, az Alföldön a Pünkösddőlés, a Dunántúlon a Pünkösdkirályné járás. A pünkösdkirály választás sajnos teljesen eltűnt, pedig a mai napig él a szólás:

A Pünkösdkirályné járás

A legszebb kislányt választották meg kiskirálynénak, ami nagy tisztesség volt. Mise után házról házra jártak jókívánságokkal, versekkel, énekekkel köszöntve a háziakat, virággal szórták be a szobát. A játék végén a háziak megkérdezték a lányokat: Hadd látom a királynétokat édes-e vagy savanyú? Fellebbentve a díszes kendőt megcsiklandozzák a kislány állát. Ha a királyné mosolyog, de a fogát a világért sem villanthatja ki, megnyugszanak a háziak, mert jó lesz a termés. Ekkor a háziak almát, tojást, kolbászt, pénzt ajándékoztak a jókívánóknak.

Gyakran a pünkösddőléskor a lakodalmas menetek mintájára menyasszony és vőlegény vonul a kíséretével házról-házra. Előfordult, hogy a vőlegény szerepét is lányok játszották el, természetesen megfelelő ruhadarabokba öltözve. A menyasszony vagy pünkösdi királyné díszes ruháival, fejékeivel is kitűnt a menetből.

Pünkösdkirály-választás

A pünkösdi királyt a legények közül választják ügyességi versenyeken. Európa nagy részén a középkor óta élő szokás, gyakoriak a lovas versenyek, különféle ügyességi próbák, küzdelmek. Magyarországon a XVI. századtól kezdve vannak írásos nyomai a hagyománynak. Legérdekesebb leírása Jókai Egy magyar nábob című regényében olvasható. A pünkösdi király megválasztása után egy évig "uralkodott", azaz ő parancsolt a többi legénynek, az ivóban ingyen ihatott, minden lakodalomra, mulatságra meghívták.

Pünkösdi eső

Májusi eső aranyat ér, de a pünkösdi eső ritkán hoz jót. Tartja a hiedelem.

Kalendárium

Június 8.

PRÁGAI BOLDOG ÁGNES

Prága, 1205. + Prága, 1282. március 2.

Apja I. Ottokár cseh király, anyja Konstancia, III. Béla királyunk leánya volt. Hatalomra törő apja, aki minden eszközt megengedettnek tartott arra, hogy a német birodalomtól minél függetlenebbé tegye országát, a kis Ágnest afféle sakkfiguraként ide-oda mozgatta jellemtelen politikai játékaiknak sakktábláján. Először eljegyezte a gyermeket a sziléziai herceg, Henrik egyik fiával. Nagy szerencse és kegyelem volt ez Ágnes számára, mert így elkerülhetett a prágai udvarból. Ágnest jövőendő férje édesanyjának, a későbbi Szent Hedvignek gondjaira bízta, aki a trebnitzi cisztercita nővérek kolostorában helyezte el őt. Ez a kolostor volt Hedvig legkedvesebb alapítása, s az a három év, amit Ágnes ezeknél a magasan művelt nővéreknél töltött, döntő hatással volt egész életére.

Amikor Ágnes jegyese egy vadászatán szerencsétlenül járt, a kislányt hazavitték Prágába, és egy időre a premontrei nővérekre bízta Doksonyban. Közben a becsvágyó apa új, politikailag még előnyösebb kapcsolatot keresett. Elígérte Ágnest II. Frigyes császár trónörökösének, a későbbi VII. Henrik királynak, és nevelésének befejezésére Ausztriába küldte a Babenbergeknél udvarába. Hamarosan azonban ürügyet keresett és talált ennek az eljegyzésnek a fölbontására is, hiszen lányáért most már a hatalmas angol király, III. Henrik, valamint maga -- az időközben megözvegyült -- II. Frigyes császár versengett. Mit sem törődve immár felnőtt leánya ellenkezésével, aki mindenáron szerzetesnő akart lenni, eljegyezte őt a császárral. Mielőtt azonban az esküvőre sor kerülhetett volna, 1230-ban váratlanul meghalt Ágnes apja, Ottokár, s ekkor a pápa, IX. Gergely segítségével Ágnesnek sikerült rávennie Frigyesre, hogy adja vissza szabadságát.

A huszonöt éves hercegnő egy pillanatot sem késlekedett: királyi öltözetét durva darócra cserélte föl, s Prága város peremén, a nyomornegyedben keresett magának egy kis házat. Bizonyára Boldog Hedvig példája nyitotta föl szemét az elkényeztetett királyi gyermeknek, hogy már korán észrevette azt a minden képzeletet fölülmúló társadalmi igazságtalanságot, ami a különböző osztályokat elválasztotta egymástól, s ami arra készítette Assisi Szent Ferencet és Klárát is, hogy elhagyják szüleik előkelő városi otthonát. Őket követte a cseh hercegisasszony is.

Atyja halála után hamarosan minoriták érkeztek Prágába. Ágnes rávette testvérét, Vencel királyt, hogy építtessen nekik kolostort (és Szent Jakab tiszteletére templomot) közvetlenül a kis ház közelében, ahol lakott. A minorita testvérek között két német is volt. Az egyik Wormsból származott, nevét nem tudjuk, a másik Kuttengeri Theoderick volt. Ők tanították Ágnest, és beajánlották Szent Klárának, aki csakhamar olyan szívélyes viszonyba került vele, hogy a „lelke felének” mondta. Négy, szeretettől sugárzó levél maradt ránk, melyeket Ágneshez intézett. Egy klarissza kolostor alapításáról és megerősítéséről van bennük szó. Szent Jakab temploma mellett létesült a kolostor, s Klára öt nővért küldött közvetlenül maga mellől. 1234-ben Ágnes átvette a kolostor irányítását.

A kolostor körül csakhamar kórházak és árvaházak, menhelyek és lepratelepek egész koszorúja létesült. A gazdagok közül is sok harmadrendi csatlakozott hozzájuk vagyonukkal és munkaerejükkel. Különleges jelentőségű lett egy kórház-alapítása, melyben az ápolói munkát volt keresztes vitézek vették át. Ezek „Keresztes Lovagok a Vörös Keresztrel” néven szervezetbe tömörültek, s Ágnes gazdag alapítvánnyal látta el őket. A hercegnő szerény

otthonából hamarosan egész városnegyed lett, melyben Ágnes három templomot is építtetett: Szent Ferenc, Mária Magdolna és Borbála tiszteletére.

Ágnes kolostora olyan vonzerőt jelentett, hogy II. Ottokár legidősebb leánya, valamint a legelőkelőbb nemesi családokból 12 leány kérte a föl vételét. Hamarosan újabb és újabb kolostorokat tudtak alapítani. Ezekben a kolostorokban úgy tartották a szegénységet, mint az Assisi melletti San Damianóban Szent Klára körül. A nővérek, akik gyermekkorukat többnyire fényűzésben és bőségben töltötték, új életet kezdtek: kemény vezeklésben és a legteljesebb szegénységben táplálták, ápolták és gondozták a szegényeket, Krisztus legdrágább testvéreit.

Ágnes a családja iránt is megőrizte nagy szeretetét. Ha a szükség úgy kívánta, erélyesen és okosan közbe tudott lépni ügyeiket támogatva. Halála előtt nem sokkal békét szerzett Vencel király és lázadó fia, Ottokár között.

Hetvenhét éves korában, 1282. március 2-án halt meg. 1930-ban a régi Jakab-templomban megtalálták a sírját. Boldoggáavatási perét 1936-ban újrakezdték, miután XI. Pius még könyvtáros korában a milánói Ambrosiana könyvtárban megtalálta az ügyre vonatkozó legfontosabb okmányokat. De mint egykor a huszita háborúk, most a II. világháború akadályozta meg az eljárás befejezését. Ágnes kolostorai egészen 1782-ig, II. József szekularizációs rendeletéig megmaradtak.

Június 22. MÓRUS SZENT TAMÁS

London, 1478. február 7. + London, 1535. július 6.

Mórus Tamás kétségtelenül a legrokonszenvesebb szentek közé tartozik. Apja bíró volt Londonban, s fiát igen korán iskolába küldte. A tehetséges fiú tizenhárom éves korában egy érsek udvarába került apródnak, aki hamarosan az oxfordi egyetemre küldte. Két év múlva apja visszahívta Londonba, és ott fejezte be tanulmányait. Huszonhárom éves korában Tamás már ügyvéd volt. Három évvel később kezdte politikai pályafutását, és tagja lett a parlamentnek. Lelkes humanista volt, és szoros barátság fűzte a nagy humanistához, Rotterdami Erasmushoz. Angol és latin költeményeket írt, és előadásokat tartott Szent Ágoston Civitas Dei című művéről. Mindenütt kedvelték, és hivatásbeli sikerei a legszebb reményekre jogosították föl. Ennek ellenére Tamás nem volt egészen biztos abban, hogy a helyes utat választotta-e? Hosszú időn át arra gondolt, hogy pap lesz. Különösen a karthauziakhoz vonzódott. Érett megfontolás után belátta azonban, hogy nincs hivatása az egyházi rendre és megházasodott. Jane Colttal kötött házassága igen boldog volt. Négy gyermekük, három lány és egy fiú született.

Családi életük ideális volt. Abban a korban, amikor a nőket még másodrendű teremtményeknek tekintették, Tamás gondolt rá, hogy leányainak megfelelő képzést adjon. Többek között latint, görögöt és csillagászatot tanultak. Ezért a családi beszélgetéseik abban a korban szokatlanul intellektuális szinten mozogtak. A ház barátai és gyakori vendégei közé tartoztak a kor legjelentősebb emberei, mindenekelőtt Rotterdami Erasmus, a festő Hans Holbein, Fisher rochesteri püspök és sokan mások is.

De ugyanúgy ápolták a vallásos életet is. Minden este közös imára gyűlt össze a család és az egész személyzet. Étkezések alkalmával pedig először mindig egy szakaszt olvasott a Szentírásból valamelyik gyermek.

Személyes szokásaiban Sir Thomas rendkívül szerény, étkezésben teljesen igénytelen volt. Minden nap szentmisére ment, és elmondta Mária kis zsoltosmáját. Gyakran járt London

szegénynegyedében, hogy támogassa a különösen rászorulókat. Egyetlen szegény sem kért tőle hiába étkezést vagy éjjeli szállást.

Politikai munkája mellett mint író is tevékenykedett. Sok dalát ma népdalként éneklük, Utópia című könyve világhírű lett. Benne a korai kapitalista Angliában található visszaéléseket bírálja. Ez az „igazán arany és nem kevésbé üdvös mint értékes könyv a legjobb állami alkotmányról, az újonnan fölfedezett Seholsincs szigetről” 1516-ban Löwenben jelent meg, és sok nyelvre lefordították. A korai polgári utópisztikus szocializmus első okmányának és sok utána következő szociális utópia példaképének számít. Morus Tamás ugyanis olyan gondolatokat fejtett ki benne, amelyek messze túlmutatnak saját korán.

1511-ben, hatévi házasság után, meghalt a felesége, Jane, és négy kisgyermekkel hagyta magára. Néhány héten belül újra megházasodott. Sokan ezt rossz néven vették tőle, de hát mihez kezdett volna ez a fiatal, elfoglalt politikus és tudós négy kicsi gyermekkel? Második felesége özvegy volt, és hét évvel idősebb nála. Hogy férje művészet- szeretetének kedvében járjon, hárfán, lanton és fuvolán muzsikálni tanult, és gyermekeinek is jóságos anyja lett.

Ezekben az években Sir Thomas jelentősen előrehaladt hivatásában. A család hamarosan egy szép házba költözhetett London előkelő városrészében, Chelsea-ben. Tamás anyagiaktól való függetlenségét mutatja egy levele, amelyet csúreik leégése után írt a feleségének: „Bizonyos, hogy kár ennyi jó gabona elvesztése. De ha Isten jónak látta, hogy ezt a megpróbáltatást küldje ránk, akkor legyünk békeességben, sőt örüljünk, hogy meglátogatott minket.”

Mind sűrűbben kapott fontos jogász, politikai és diplomáciai megbízatásokat. Legnagyobb sikere egy franciaországi diplomáciai küldetés volt. Ez döntően hozzájárult, hogy létrejöjjön a cambriai béke, amely véget vetett I. Ferenc francia király és V. Károly császár szűnni nem akaró viszálykodásainak.

1509-ben VIII. Henrik lépett az angol trónra. Kezdetben úgy látszott, hogy kitűnő uralkodó és az Egyház hű fia. Luther ellen készített írása kiérdekelte részére a pápától a Defensor Fidei, a hit védője címet, amelyet az angol királyok mindmáig megtartottak.

1522-ben azonban a király beleszeretett Boleyn Anna udvarhölgybe. Megkísérelte Rómában érvényteleníttetni a spanyol hercegnővel, Aragóniai Katalinnal több éve fennálló házasságát. Amikor ez nem sikerült, elhatározta, hogy a német fejedelmi családok példájára elszakad Rómától. Hogy ezt a néppel elfogadtassa, szüksége volt egy politikusra, aki a diplomáciában jártas, és mind a világi, mind az egyházi hatóságok előtt egyaránt népszerű. Választása Morus Tamásra esett. 1529-ben kinevezte kancellárjává.

Henrik király jóindulattal volt kancellárja iránt. Diplomáciai tehetségét ugyanúgy értékelte, mint sziporkázó szellemességét. Sir Thomas azonban nem ringatta magát ábrándokba. „Nem számíthatok barátságára” -- vallotta meg vejének és későbbi életrajzírójának, William Ropernek, „mert ha a fejem megszerezhetné neki valamelyik franciaországi kastélyt, lefejeztetne.”

A király azt remélte, hogy Sir Thomas személyében szövetségesre lel terveihez, de hamarosan belátta, hogy csalódott. Eleinte sikerült a kancellárnak távol tartania magát a király első házasságának érvényességéről folyó vitától. „Nem vagyok sem egyházjogász, sem erkölcstan-tudós -- szokta mondani, amikor a király vagy más valaki a véleménye felől kérdezte --, ezekben a dolgokban nem vagyok illetékes.”

A király azonban lépésről lépésre haladt előre. Először arra kényszerítette a papságot, hogy ismerjék el az „angol egyház oltalmazójának és fejének”, de még megengedte a kiegészítést: „amennyire Krisztus törvénye megengedi”. Sir Thomas már akkor le akart mondani kancellárságáról, a király kérésére mégis maradt. A helyzet azonban nemsokára tarthatatlanná vált. Morus Tamás könyveket és tanulmányokat írt a protestánsok ellen, miközben a király egyre nagyobb mértékben utánozta azok intézkedéseit. 1532. május 16-án Sir Thomas benyújtotta lemondását, s ezúttal el is fogadták.

Ezzel elveszítette fizetését, és mivel állandóan elutasította, hogy hivatala révén meggazdagodjék, családja kezdett szükségét látni. El kellett bocsátani a cselédséget, és be kellett érni a legszükségesebbel.

Sir Thomas azonban nem veszítette el nyugalmát. Derűsen mondta hozzátartozóinak: „Ha másképpen nem megy, mindnyájan koldustarisznyát fogunk, és az ajtók előtt a Salve Reginát énekeltük. Így együtt maradhatunk, és közösen boldogok lehetünk.” Sir Thomas másfél éven át egészen visszavonultan, csak irodalmi munkáinak élt. Közben a király feleségül vette Boleyn Annát. Koronázására Sir Thomas nem ment el, pedig meghívták.

A király tombolt a sérelem miatt, az udvaroncok pedig végleg el akarták gáncsolni a volt kancellárt. Belerántották egy pörbe, amelyet egy látnoknő ellen folytattak, aki a király második házasságát -- állítása szerint -- isteni parancsra támadta, és ezért halálra ítélték. Sir Thomas a szokott ügyességgel védte magát, és a király kénytelen volt az eljárást leállíttatni.

De hamarosan nyílt törésre került a sor. A pápa a király második házasságát érvénytelennek nyilvánította, és kimondta a kiközösítést. Henrik király azzal válaszolt, hogy a parlamenttel az angol egyház egyetlen fejévé nyilváníttatta magát, és magának követelte mindazt a hatalmat és méltóságot, amely addig a pápa kiváltsága volt. Minden alattvalónak esküt kellett tennie az új törvényre. Sok katolikus, még püspök és pap is, úgy segített magán, hogy csendben hozzátette: „amennyiben ezzel nem szegem meg Isten parancsát”. Sir Thomas azonban nem élt ilyen fogással. Megtagadta az eskü letételét, ezért a hírhedt londoni Towerbe zárták.

Nemde karthauzi akart lenni valamikor? Fogságában istenadta alkalmat látott a szemlélődő életre. Ebben a szellemben tűrt éhséget és hideget. Kezdetben gyakran meglátogathatta a családja, különösen kedvenc leánya, Margit. Azt remélték, hogy az aggódó családtagok szelíd nyomása el fogja érni azt, amit a fenyegetések és kínzások nem tudtak elérni. Félrevezetésül azt mondták neki, hogy bebörtönzött barátja, Fisher bíboros már letette az esküt. Amikor mindez nem járt eredménnyel, megszigorították a fogságot, és megtiltották a látogatásokat. A levelek, amelyeket fogságából Margit leányának írt, legfontosabb lelki írásai közé tartoznak.

„Engem még nem akar a jó Isten”, sóhajtott Sir Thomas, amikor vérpadra vittek három karthauzi szerzetest -- őket később még tizenöt követte. Belsőleg készen állt a vértanúságra, de vakmerőségnek tekintette, hogy arra törekedjék.

1535. június 22-én lefejezték Fisher bíborost. Kilenc nappal később Sir Thomast is bíróság elé állították. Ezúttal nem segített rajta jogászai ügyessége; az ítélet előre eldöntött dolog volt. Most nyíltan kifejtette, hogy világi uralkodó nem igényelhet magának vallási jogokat.

Július 6-án vezették a vesztőhelyre. Nyugodt és derűs volt, mint mindig. A vejét arra kérte, hogy adjon egy aranyat a hóhérnak.

Morus Tamást barátjával és sorstársával, Fisher János bíborossal együtt 1886-ban boldoggá, 1935-ben, halálának négyévszázados évfordulóján pedig szentté avatták. Ünnepeket 1969-ben tették általánossá az Egyházban.

Amikor Tamást beszállították a Tower börtönébe, azt mondta barátságosan a kapitánynak: „Uram, megígérem Önnek, hogy nem fogok panaszkodni ellátásra, lakásra és elhelyezésre. Ha mégis megszegném ígéreteimet, vagy bármiben is terhére lennék önnek, akkor megengedem, hogy kíméletlenül tegye ki a szűrőmet.”

Amikor a hóhér hozzálépett, mélyen megindultan bocsánatát kérte. Tamás megölelte őt és azt mondta: „Te ma velem a legnagyobb jótettet fogod tenni, amit halandó ember a testvérével tehet. Ne tévovázz tehát, és ne félj megtenni kötelességedet. Az én nyakam azonban meglehetősen rövid. Szedd hát össze magadat, nehogy mellé üss és árts a hírnevednek.”

Maga kötötte be a szemét, majd a tőkére hajolt. A hóhér már megragadta a bárdot, amikor Tamás jelt adott, hogy várjon még egy pillanatra. Oldalra igazította a szakállát, és ezt mondta: „Ez igazán nem követett el felségsértést.” -- Aztán lecsapott a bárd.

Viccek:

Pistike nagyon sír. Meglátja egy idős hölgy:

- Miért sírsz, kisfiam?
- Az... apukám... rávágott kalapáccsal... az ujjára.
- De akkor az apukádnak kéne sírnia, nem neked!
- Hát, először én is nevettem...

„Már a mosolyából látom, hogy fogunk mi még találkozni.” – mondja a középkorú úr egy ismeretlen hölgynek.

- Azt hiszi, maga olyan ellenállhatatlan?
- Nem, fogorvos vagyok.

A nagypapa unos-untalan a fiatal koráról mesél az unokájának.

- Hát azt elmeséltem-e már, amikor négy álarcos rabló támadt rám...
- Igen, de a múltkor még csak két rabló szerepelt a történetben...
- Hát ide figyelj, kedves unokám. Te akkor még túl kicsi voltál ahhoz, hogy megtudd a teljes igazságot.

Orsolya hosszú vívódás után megkérdezi a farsangi bálon táncpartnerét:

- Én tangót táncolok. És te?

Kopogtatnak a mennyország ajtaján. Szent Péter kisorsól:

- Mí az?
- Nem mí az, hanem kí az, fiacskám!
- Te jó ég! – sóhajt fel Szent Péter.
- Újabb tanárnô érkezett.

BENŐKE RÁSANDÍT AZ ÉDESAPJÁRA:

- MONDD, APU, EMLÉKSZEL, EGYSZER AZT MONDTAD, HOGY KISKORODBAN KIRÚGTAK AZ ISKOLÁBÓL?
- EMLÉKSZEM.
- S ISMERED AZT A MONDÁST, HOGY A TÖRTÉNELEM MEGISMÉTLI ÖNMAGÁT...

Húzza ki a felsorolt folyóneveket az itt látható ábrából, és a maradék betűket olvassa össze sorrendben! A megfejtés Izajás próféta gondolata.

Í	J	A	N	G	C	E	M	E	L	B	A
E	L	I	M	P	O	P	O	T	O	K	A
T	A	R	I	M	E	N	L	O	I	R	E
O	Y	K	Á	M	A	I	R	R	Á	B	A
D	O	L	T	E	R	N	A	K	H	U	V
E	G	A	R	A	M	D	J	O	U	R	O
R	E	D	U	N	A	U	N	N	D	Á	L
A	D	M	P	Ó	R	S	A	G	S	L	G
E	R	B	E	N	I	R	A	O	O	J	A
T	Á	Z	P	O	L	K	A	T	N	A	L
Ú	V	A	A	K	T	A	N	A	T	É	G
L	A	E	Z	D	P	E	C	S	O	R	A

BENI,
DRÁVA,
DUNA,
ELBA,
GARAM,
HUDSON,
INDUS,
JANGCE,
KA, KÁMA,
KONGO,
LIMPOPO,
LOIRE,
ODERA,
OKA, OLT,
PAZ,
PECSORA,
PÓ, RAJNA,
RÁBA,
TANA,
TARIM, TÚL,
URÁL,
VOLGA

A rejtvényre adott megfejtéseiket **június 24-ig** várjuk. Leadhatók a szekrestyében, a „Csodatévő” szerkesztőinél, a „Csodatévő fillérek” perselybe vagy Interneten.

Előző rejtvényünkre beérkezett helyes megfejtések.

Nyertes: *Ábrahám Gyöngyi, Papp Istvánné.*

A májusi rejtvényünk megfejtése:

„Ne panaszkodjatok testvérek egymás ellen!”

CSODATÉVŐ

A röszei egyházközség havonta megjelenő lapja
Szerkesztette: Ábrahám Judit, Börcsök Eszter, Kiss Gábor, Szűcs Judit
Nyitóoldal képeit rajzolta: Kohn Róbert
Lektorálta: Kartal József és Laczkó István plébánosok
E-mail: csodatevo@citromail.hu